

**ALO
TARIM**

444 03 58

*Ortadoğu Anadolu 7. Bölge Başkanlığı
Sivas Ziraat Odaları*

İl Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

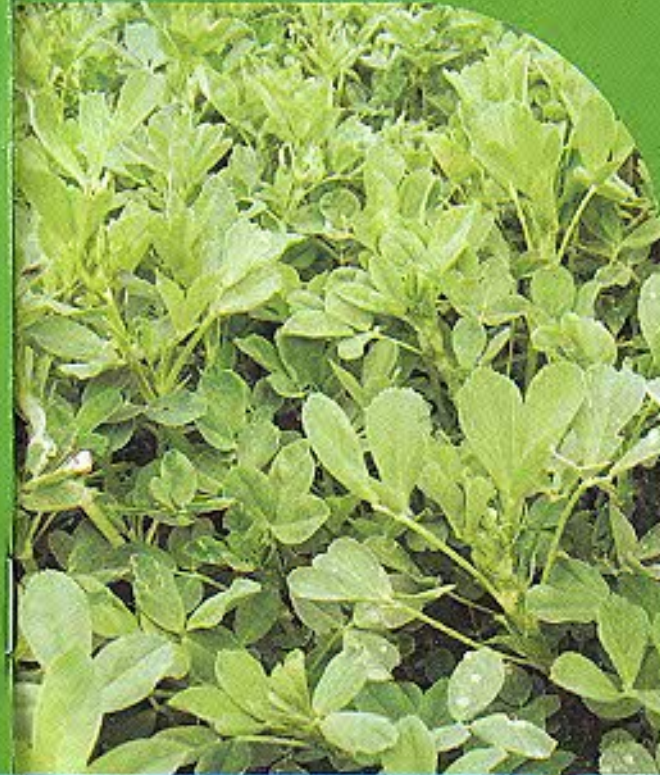
*Sivas Hayvancılık ve Yem Bitkilerini Geliştirme Projesi
kapsamında yapılan protokol
çerçevesinde bastırılmıştır.*

www.sivastarim.gov.tr

e-mail : mailadmin@sivastarim.gov.tr

**T.C.
SIVAS VALİLİĞİ
İL TARIM MÜDÜRLÜĞÜ**

YONCA TARIMI

İL TARIM MÜDÜRLÜĞÜ

M.Fethi Akyüz Cad. Sivas Tel: (0 346) 215 17 23-30 (7 Hat)
www.sivastarim.gov.tr

**ALO TARIM
444 03 58**

YONCA TARIMI

Dünyada en çok yetiştirilen ve yem bitkilerinin kraliçesi olarak adlandırılan yonca, tarımı yapılan tüm yem bitkilerinden daha yüksek yem değeri (hayvan beslenmesindeki önemi) ve verimine sahiptir. Ayrıca ekim nöbetinde yer alması, toprak ıslah edici özelliğinin bulunması, çok yıllık bir bitki olması (5-7 yıl) yoncanın önemini daha da artırmaktadır.

Yonca otu, kuru ot veya (biçildikten sonra belli bir süre soldurularak) yeşil olarak kullanılabilir. Taze olarak yedirilen yonca hayvanların şişme nedeniyle hastalanmasına hatta ölümüne neden olabilir.

TOPRAK VE İKLİM İSTEKLERİ

Yonca toprak yönünden çok fazla seçici değildir. Ancak derin, verimli, sulanabilir, iyi drenajlı ve toprak pH'sı nötr (6.5-7) topraklarda daha iyi gelişir ve yüksek verimli olur. Su göllenmesine karşı fazla toleranslı değildir, özellikle büyüme döneminde ve yüksek sıcaklığın olduğu günlerde

birkaç günlük su göllenmeleri büyük zararlara (su kesmesine) neden olabilir. Toprakta taban suyu seviyesi 1.5-2 metreden yukarı olmamalıdır.

Yetiştirilen yonca türleri serin mevsim yem bitkileridir. Ilık ve nemli yerlerde iyi gelişirler, 30 °C üzerindeki sıcaklıklarda büyüme yavaşlar, bitkiler erken çiçeklenme ve tohum bağlama dönemine girerler, bu da ot verimini olumsuz olarak etkiler. Kurak şartlarda hayatiyetini devam ettirse de bir verim alınamaz.

Tohumlarının küçük olması nedeniyle yonca ekilecek tarla çok iyi hazırlanmalıdır. Ekim yatağı bastırılmış, yabancı otlardan temizlenmiş olmalı ve toprağın birkaç cm derinliğinde nem bulunmalıdır.

Tahılların (buğday, arpa vb.) hasadından sonra toprağın en kuru olduğu dönemde (temmuz-ağustos) dip kazan aleti ile tavsiye edildiği şekilde pulluk tabanı (taban taşı) patlatılmalıdır.

Daha sonra sonbaharın ilk yağışlarını müteakiben uygun bir aletle (pulluk vb.) derince bir sürüm yapılarak kışı geçirmesi sağlanmalıdır.

İlkbahar ekim döneminde toprak tavında iken kaz ayağı + tırmık + merdane (veya tapan) alet kombinasyonu ile toprak işlenmesi yapıp tohum yatağı hazırlanarak ekim yapılmalıdır.

EKİM VE BAKIM

Ölgemizde yonca ilkbaharda bölgenin son don tarihi dikkate alınarak (mart-nisan) ekilmelidir. Erken ekimlerde genç fidelerde don tehlikesi çok önemli olduğu gibi geç ekimlerde kurak periyoda denk gelmesi de arzu edilmeyen durumdur.

Ot üretimi için mibzerle sıraya ekimde sıra arası 20-25 cm, ekim derinliği 1-1.5 cm olmalıdır. Dekara 1.5-2.5 kg sertifikalı tohumluk kullanılmalıdır. Ekimde yonca tohumlarının bakteri kültürü ile aşılınması iyi bir gelişme için önerilmektedir. Üniform bir çıkış ve çimlenme

sağlamak için ekimden sonra mutlaka merdane çekilmelidir. (mümkün ise mibzerin arkasına bağlanabilir)

Yonca fidelerinin ekim yılında yavaş gelişmesi nedeni ile yabancı otlara karşı rekabet gücü oldukça zayıftır, yabancı ot çıkışına bağlı olarak yabancı otlar çiçeklenme ve tohum bağlama döneminden önce mutlaka biçilmelidir. (temizlik biçimi yapılmalı)

Özellikle küsküt problemine çok dikkat edilmeli, vakit geçirilmeden mekanik yolla (dipten biçim yapıp tarladan uzaklaştırarak) veya tavsiye edilen ilaçlarla gerekli mücadele yapılmalıdır.

GÜBRELEME

Ekim döneminde en iyisi ön bitkinin dekara 4-5 ton ahır gübresi ile gübrenmesi ve yabancı ot mücadelesinin bu dönemde yapılmasıdır. Gübre miktarı toprak tahliline göre ekimle birlikte verilmelidir.

Yoncanın üretim döneminde fosfor (yıllık 12-16 kg/da P₂O₅) ve kalsiyuma (10-12 kg/da yıllık kireç) ihtiyacı olduğu tespit edilmiştir. Son yıllarda yapılan araştırmalarda yoncanın 4-5 yıllık fosfor ihtiyacı ve toprakta yetersiz olduğu tespit edilmiş ise kalsiyum ve potasyum ihtiyacının bir defada son baharda pullukla sürüm öncesi toprağa verilebileceği sonucuna varılmıştır.

SULAMA

Yoncanın su ihtiyacı, yetiştiği yörenin iklimine, toprağın yapısına, taban suyu seviyesine ve arazinin eğimine göre değişir.

Bölgemiz için biçimden 7-10 gün önce ve biçimden 7-10 gün sonra sulamanın ekonomik ve yeterli olacağı belirtilmektedir. Eğer imkan var ise iki defa sulamadan sonra biçim yapmak verimi artırıcı etki yapmaktadır.

OT ÜRETİMİ

Yoncadan uzun yıllar yüksek verim ve kaliteli ot ürünü alabilmek için; biçim zamanı ve yüksekliği, toplama ve depolama işlemlerine çok dikkat edilmesi gerekir.

Yapılan araştırmalarda yoncanın %10 çiçeklendiği dönemde 5-7 cm yükseklikten biçilmesi, kıştan önce yapılan son biçimlerde ise biçim yüksekliğinin 15 cm' ye çıkarılması gerektiği tespit edilmiştir.

Kaliteli bir kuru ot elde etmede; yukarıda sayılan faktörlerin yanında otun yeşil rengini ve yapraklarını muhafaza (kalite kayıplarını en aza indirerek) ederek küflenme ve çürümeyi önleyecek şekilde kurutarak depolanması çok önemlidir. Bunun için sabah ve öğlen saatleri arasında biçim yapılarak, öğleden sonra soldurma veya pörsütmeye bırakılmalı, sabah erken veya gece serinliğinde kurumayı hızlandıracak şekilde tırmıkla namlu yapılmalı veya küçük öbekler halinde toplanarak

%20-25 rutubet kalana kadar kurutularak gece serinliğinde veya sabahın çok erken saatlerinde balyalanmalı veya depolanacağı yere taşınarak istif edilmelidir. Kesinlikle yonca batözden geçirilmemeli, kes yapılmamalıdır. Yapıldığı takdirde yoncanın yem değeri düşürülmüş olur.

